

WSPOMNIENIE

Bonifacy ŁYKOWSKI (1936–2007)



W dniu 28 listopada 2007 roku zmarł w Warszawie prof. dr hab. Bonifacy Łykowski, emerytowany profesor zwyczajny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, długoletni, zasłużony kierownik Zakładu Meteorologii i Klimatologii w Katedrze Inżynierii Wodnej i Rekultywacji Środowiska, nasz Kolega i Przyjaciel.

Z Zakładem Meteorologii i Klimatologii SGGW był związany prawie trzydzieści osiem lat. Dla nas, Jego kolegów z tego Zakładu, którzy Go znaleźmy

najlepiej, wśród których żył i pracował, wraz z jego odejściem zamknął się pewien okres historii Zakładu, a także naszego własnego życia.

Był naukowcem o niezwyklej wytrwałości i pracowitości, którego wszystkie poczynania cechował upór w poszukiwaniu prawdy i doskonaleniu metod badawczych.

Był nauczycielem akademickim o dużym doświadczeniu, głębokiej wiedzy i wszechstronnych zainteresowaniach, cenionym i lubianym przez studentów.

Był także społecznikiem czułym na krzywdę ludzką, który potrafił zawsze znaleźć czas na działalność społeczną w Uczelni i poza nią.

Jego hobby była muzyka klasyczna, stanowiąca dla Niego źródło odprężenia w czasie wolnym od pracy zawodowej.

Bonifacy Łykowski urodził się w dniu 6 października 1936 roku we wsi Kamień Kmiecy, położonej niedaleko Lipna, w którym w 1953 roku uzyskał świadectwo dojrzałości w miejscowym liceum ogólnokształcącym. W tymże roku rozpoczął studia geograficzne na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1956 roku przeniósł się na specjalizację klimatologiczną na Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego. Na tym wydziale w 1958 roku

uzyskał dyplom magistra geografii w zakresie klimatologii. W tym samym roku rozpoczął pracę na stanowisku asystenta naukowo-dydaktycznego w Zakładzie Meteorologii i Klimatologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

W 1961 roku podjął pracę starszego asystenta w Katedrze Meteorologii i Klimatologii przy Wydziale Melioracji Wodnych Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu. W katedrze tej pod kierunkiem prof. dr. hab. Adama Schmucka opracował rozprawę doktorską pt. „Zdolność odbijania promieniowania słonecznego przez wybrane powierzchnie roślinne”. W 1968 roku obronił ją na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego. Po zatwierdzeniu stopnia doktora nauk przyrodniczych przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Naukowych odbył półroczny staż zawodowy w Przedsiębiorstwie Geologiczno-Fizjograficznym i Geodezyjnym Budownictwa „Geoprojekt”, pracując w nim na stanowisku starszego projektanta.

W dniu 1 kwietnia 1969 roku został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Meteorologii i Klimatologii SGGW w Warszawie. W latach 1973–1975 działał w Sekcji Agrometeorologii Komitetu Hodowli i Uprawy Roślin PAN, a w latach 1984–1989 w Sekcji Agrometeorologii Komitetu Meteorologii i Fizyki Atmosfery PAN. W 1984 roku Rada Wydziału Melioracji Wodnych SGGW – Akademii Rolniczej w Warszawie nadała Mu stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie agrometeorologii na podstawie dorobku naukowego i rozprawy pt. „Warunki klimatyczne rozwoju i plonowania soi w Polsce”. Rozprawa ta zosta-

ła przyjęta z wyróżnieniem przez Radę Wydziału i uzyskała Nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Indywidualną, stopnia trzeciego. W 1985 roku został mianowany docentem w SGGW-AR w Warszawie, a od 1987 roku pełnił funkcję kierownika Zakładu Meteorologii i Klimatologii, którym kierował do przejścia na emeryturę w 2007 roku. W latach 1988–1991 pełnił także funkcję kierownika Samodzielnego Zakładu Agrometeorologii Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie. W 1992 roku został mianowany profesorem SGGW, a w 1999 roku uzyskał tytuł profesora nauk rolniczych. Dnia 30 września 2007 roku przeszedł na emeryturę.

W okresie swej czterdziestodwuletniej pracy naukowej organizował wielokierunkowe badania z zakresu meteorologii i klimatologii rolniczej, stając się z biegiem lat postacią znaczącą w polskiej agrometeorologii. Zajmował się zagadnieniami bilansu energii promieniowania pól uprawnych, elementami struktury bilansu cieplnego różnych powierzchni przyrodniczych, produktywnością rolniczą klimatu i mezoklimatu w Polsce, oceną i doskonaleniem metod obliczania parowania i ewapotranspiracji, oceną bioklimatu człowieka ze szczególnym uwzględnieniem jakości powietrza atmosferycznego w Polsce.

Był autorem lub współautorem osiemdziesięciu siedmiu oryginalnych publikacji naukowych, około osiemdziesięciu niepublikowanych prac naukowych, ekspertyz, a także ponad stu recenzji artykułów naukowych, wydawnictw zwartych i projektów badawczych.

Był promotorem sześciu zakończonych prac doktorskich, z których ostatnie

cztery dotyczyły problematyki jakości powietrza atmosferycznego w aglomeracji warszawskiej.

Jego działalność dydaktyczna obejmowała prowadzenie wykładów i ćwiczeń na Uniwersytecie Wrocławskim, w Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu, w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, w Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, w Akademii Podlaskiej w Siedlcach. W uczelniach tych wykładał meteorologię i klimatologię, agrometeorologię, klimatologię urbanistyczną, skażenia atmosferyczne, zmiany klimatu i ich konsekwencje w środowisku, produktywność rolniczą klimatu Polski. Jego publikacyjny dorobek dydaktyczny obejmuje: redakcję i współautorstwo dwóch skryptów akademickich zawierających wiadomości wykładane z zakresu klimatologii ogólnej i stosowanej, współautorstwo skryptu do ćwiczeń z agrometeorologii, który miał cztery wydania, oraz autorstwo kilku podręczników w obszernym rozdziale „Czynniki klimatyczne siedliska a wzrost i plonowanie roślin”, zamieszczonych w podręczniku „Podstawy produkcji roślinnej” dla techników rolniczych i policealnych zawodowych szkół rolniczych.

Był założycielem i przewodniczącym Zespołu Redakcyjnego czasopisma „Przegląd Naukowy Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska”, od 2002 roku wydawanego pod nazwą „Przegląd Naukowy Inżynieria i Kształtowanie Środowiska”, i pełnił tę funkcję przez 16 lat, aż do śmierci. W latach 1993–2005 był członkiem Rady Programowej Wydawnictwa SGGW. Działał aktywnie w kilku komisjach wydziałowych i uczelnianych SGGW.

Od powstania w SGGW NSZZ „Solidarność” nieprzerwanie pełnił funkcję przewodniczącego koła tego związku przy Wydziale Inżynierii Środowiska.

Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną został wyróżniony następującymi odznaczeniami państwowymi i honorowymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Honorową za Zasługi dla SGGW, Odznaką za Zasługi dla Województwa Piotrkowskiego. Był także wyróżniony nagrodami JM Rektora SGGW za działalność dydaktyczno-naukową oraz otrzymał dwie nagrody ministra – jedną indywidualną stopnia trzeciego, drugą zespołową tego samego stopnia, obie za osiągnięcia naukowe.

Ciężka nieuleczalna choroba wyrwała Go z naszego grona, lecz pozostanie w naszej pamięci jako człowiek skromny i uczynny, stale zatroskany o dobro kraju i poziom polskiej agrometeorologii.

W dniu 14 grudnia 2007 roku został pochowany na nowym Komunalnym Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie (dawnym Cmentarzu Wojskowym).

Zachowajmy Go w serdecznej pamięci.

Romuald Madany